Eduskunta
Sosiaali- ja terveysvaliokunta
StV@eduskunta.fi

Asia **Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tartuntatautilain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta**

Viite: **Lausuntopyyntö 17.12.2020 (HE 245/2020)**

Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunta on pyytänyt Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiriltä lausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle tartuntatautilain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta.

Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri pitää hallituksen esitystä tartuntatautilain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena ja kiinnittää huomiota seuraaviin yksityiskohtiin.

24 § Tiedonsaantioikeus epidemian havaitsemiseksi, selvittämiseksi ja tartunnan jäljittämiseksi

On hyvä, että pykälässä on laajennettu ja tarkennettu tiedonsaantioikeutta.

58 c § Toimenpiteet covid-19-epidemian leviämisen estämiseksi (käsien puhdistaminen, etäisyyksien pito, tilojen puhtaanapito)

On hyvä, että uskonnolliset yhteisöt on liitetty kyseisen pykälän piiriin, koska näissä on nähty epidemian leviämistä. Lisäksi on selkeää, että yksityiselämän tilaisuudet on rajattu pykälän ulkopuolelle.

58 d § Asiakkaille ja osallistujille tarkoitettujen tilojen käytön edellytykset covid-19-epidemian leviämisen estämiseksi

58 g § Tilojen väliaikainen sulkeminen asiakkailta ja osallistujilta covid-19-epidemian leviämisen estämiseksi

Pykälissä on toimivaltaiseksi määritelty ”kunnan tartuntatautien torjunnasta vastaava toimielin”. Tällaista ei useimmissa kunnissa kuitenkaan ole määritelty, vaikkakin se usein lienee kunnan sosiaali- ja terveyslautakunta. Kyseiseen toimielimeen ei välttämättä kuulu alan asiantuntijoita, minkä vuoksi epidemiaan saatetaan suhtautua tunnepohjaisesti ja on mahdollista, että rajoittavia päätöksiä tehdään tautipelon alla. Varsinkin pienissä kunnissa

yksittäiset viranomaiset saavat suhteettoman suuren vallan vaikuttaa henkilöiden oikeuteen harjoittaa ammattiaan ilman, että täytyy konsultoida asiantuntijoita. On suuri riski, että päätösten perusteet ovat eri kunnissa varsin erilaiset ja yhdenvertaisuus eri kuntien asukkaisen välillä ei toteudu.

Pykälän käyttöönottoon säädetyt 14 vrk:n ilmaantuvuuden raja-arvot (tilojen rajoittaminen 25/100 000 asukasta ja tilojen sulkeminen 50 /100 000 asukasta) ovat melko matalia, kun otetaan huomioon kuinka laajat vaikutukset elinkeinotoiminnan sulkemisella voi olla ihmisten toimeentuloon. Kyseisillä ilmaantuvuuden raja-arvoilla kumpikin pykälä on otettavissa käyttöön tälläkin hetkellä lähes koko Suomessa. Pienessä kunnassa ilmaantuvuuden raja-arvo 50 ylittyy kovin helposti. Esimerkiksi 5 000 asukkaan kunnassa 3 tapausta nostaa ilmaantuvuuden lukuun 60, joka pykälän 58g mukaisesti oikeuttaisi laajoihin elinkeinotoiminnan sulkuihin.

Pykälään olisi hyvä saada selkeämpi määritelmä toimivaltaisesta viranomaisesta tai toimielimestä. Lisäksi pykälään tulisi kirjoittaa lisäys velvollisuudesta konsultoida kunnan tai sairaanhoitopiirin tartuntataudeista vastaavaa lääkäriä tai aluehallintovirastoa ennen elinkeinotoiminnan rajoittamis- tai sulkemispäätöstä. Lisäksi tilanteet, joissa tilojen käytön rajoittaminen tai sulkeminen voidaan ottaa käyttöön, tulisi määritellä tarkemmin.

Oulussa, 12.1.2021

Teija Puhto
PPSHP:n tartuntataudeista vastaava lääkäri

Juha Korpelainen
Johtajaylilääkäri